

Kyrklig opinion om kvinnopräster

Den i går publicerade opinionsundersökningen klagar att en märklig förändring av prästernas uppfattning inträtt på den korta tiden av ett år. Förra året röstade blott 12 procent för kvinnans rätt till prästtjänst, medan 86 procent var emot och två procent var osäkra. Nu är motsvarande siffror 37, 43 och 20 procent. Då ett så stort antal är ovissa om sin uppfattning och tendensen alldeles tydligt går i reformvänlig riktning, kan man vänta att en majoritet inom kort uppstår bland Sveriges prästerskap för regeringsförslaget om likställighet även på detta område mellan man och kvinna. För den som tycker att reformen är självklart förnuftig — även om han själv står utanför kyrkan — är omsvängningen glädjande. Den kan samtidigt betecknas som ett bevis för hur ostadig och svagt grundad den kyrkliga opinionen är. Ett huvudargument mot kvinnliga präster har varit att denna reform strider mot evangeliet, alltså mot kristendomen; den nya undersökningen visar alltså att en stor del av Sveriges präster på ett år helt reviderat sin uppfattning om vad evangelium och kristendom egentligen är. En sådan slapphet i tankegången lär man inte finna inom något lands politiska väljarkår.

Till de nya inläggen för reformen hör ett arbete av docent Folke Holmström, "Kvinnliga präster inom svenska kyrkan?" (Natur och Kultur). Hr Holmström genomgår med en viss energi och med ännu större utförlighet de skäl som åberopats mot kvinnopräster och finner dem alla från skilda synpunkter totalt ohållbara. I fråga om kring-syn och skärpa kan boken inte mäta sig med den samlings-skrift ("Kvinnan, samhället, kyrkan") som utkom i början av sommaren på Diakonistyrelsens förlag. Även på den utanförstående verkar den tvärsäkra Holmströmska framställningen inte så sällan irriterande. Hr Holmström talar om sin sönderslitenhet, sitt grubbel och sina sömnlösa nätter innan han kom till sin nuvarande radikala ståndpunkt, och han antyder rent av att han först efter ett slags uppenbarelse-dröm lyckades; notiserna verkar så mycket mindre smakliga som de

Holmströmska besvaren före ställningstagandet inte hindrar honom att betrakta alla olik-tänkande som förvirrade och vilseledda. Vidare upptages på de vanliga, svaga eller obefintliga skälen den gamla tanken att demokrati, likställighet mellan könen och andra moderna saker i själva verket är en produkt av kristendomen, även om det tog bortåt två tusen år för folk att begripa detta — och det för massor av kyrkomän fortfarande är obegripligt. En diktatur är oförenlig med kristen lära, skriver han, men beaktar inte att prästerna i stor eller överväldigande omfattning följt bland annat Mussolinis fascism, Hitlers nazism och Francos ännu fortlevande tyranni.

Den reflexion man främst gör vid läsningen av detta och andra aktstycken från prästerligt håll är likväl att prästerna angriper sina kolleger inom samma kyrka nästan med samma dryghet och intolerans som de ägnar kyrkans motståndare. Ordet teologiskt hat är kanske litet för stort i samman-

hanget — hatet har i alla fall en viss dimension — men teologisk ilska kan man lugnt tala om. Enligt hr Holmström gör sig den svenska kyrkan skyldig till "svek mot det urkristna evangeliet", alltså mot kristendomens grundtankar: "Gud har i det tjugonde seklet efter Kristi börd börjat kalla också svenska kvinnor till präster, men Hans svenska kyrkas ledande skikt vägrar dem ännu vägnig." Hr Holmström vet alltså vad Gud vill, vad evangeliet lär och vad kristendomen innebär. Hans motståndare anser sig äga samma insikt och begagnar likaså Gud, evangeliet och kristendomen som slagträ i kampen. Bättre kunde det intellektuella eländet inom kyrkan inte illustreras.

TANKEGÅNGEN i fröken Breitholtz inlägg är enligt min mening både riktig och tilltalande, och min ledare den 17 augusti avsåg i stort sett att inskräpa samma sak. Blott några randanteckningar. Att vi som arbetar för ett starkt försvar och särskilt för införande av kärnavapen i det svenska försvaret ofta beskyllts för krigshets och dåliga motiv är ostridigt; det kan fröken Breitholtz lätt övertyga sig om genom att gå igenom Dagens Nyheters svar på kritik i ledare under de gångna åren. Därmed är naturligtvis inte sagt att alla pacifister skulle vara ur stånd att respektera motståndarnas motiv, inte heller att de gemensligen skulle hysa den uppfattning om verkningarna av en svensk avrustning som jag berörde på en punkt i min ledare. I huvudsak tror jag inte fröken Breitholtz kan bestrida att vi sökt att med sakliga argument bekämpa pacifismen; hennes uttalanden ger mig tyvärr intrycket att hon ej närmare följt våra resonemang. I slutorden om att man bör kunna diskutera med respekt för andras övertygelseser vill jag självfallet varmt instämma, och jag vill tillägga att säkerligen många anarkister och pacifister varit och är varmt kännande och samvetsömma människor.

HERBERT TINGSTEN